

SAVREMENA ČUVAŠKA POEZIJA

Mihail Sespelj

PREBACITE MOST

Putevi... Na njima – leševi.
Okolo – grudi mrtvih kostura.
Ah, teško, teško, zagušljivo.

Ej,
vi,
živi,

Preko leševa i grudi kostura
U sunčano Sutra
Most prebacite.
Ako
izgubim snagu,

Predite preko mene, gazite me,
Čeličnim nogama
Hrabro gazite moje srce.
Ah,
gazite,
Ako na građenju mosta
Padnem, onemoćao
Pod most me –
n-ap-o-lj-e!

padnem,

Slomite vrat.

Bacite!

Ah,
bacite, odbacite!
Nije vreme za nežnost.
Vreme topili pesama je prošlo.
Napred je – Sunce.
Ovo je vreme – smrti.
Čije oči ne puste suzu,
Čija je duša – kamen,
Preko mosta!

Dve gomile:
Snažni – most će preći.
Slabe
bacice dole.

Na putevima, duž puteva – leševi.
Po svim poljima
Grudi mrtvih kostura.

Ej, živil! Preko leševa
U Sutra
Most prebacite.
Ah,
jecam.
Nestala je snaga, pleća malaksala.
Ej!
Bacite me,
N-a-p-o-lj-e! Bacite,
Bacite me pod most,
Ah,
vrat mi slomite.
Oktobar 1921. Kijev

Aristarh Dimitrijev

ČETIRI SRCA

Srce dragane –
Žečić.
Osetiš ga, teško ga nalaziš,
Nadeš ga, ne doćiš ga, ne prilaziš.
Srce dragane –
Žečić.

Srce majke –
Zrak sunca.
Savlada dug put
I sve doveđe pod svoj skut.
Srce majke –
Zrak sunca.

Srce oca –
Kraj sveta.
Gde je, u kojoj zemlji spava?
Koju ga vetrovi miluju,
Koje ga vode umivaju?
Srce oca –
Kraj sveta.

U mojoem srcu –
Trag je svakog:
I dragane – nepripomljenost,
I majke – dobrota,
I oca – u smrti – besmrtnost.
U mojoem srcu –
Srce je svakog.

Mihail Senielj

NE ZNAJU

Kakav sam i ko –
To ne zna niko.
Ne znaju neprijatelji,
Ne znaju prijatelji,
Ni rođaci bliški i dalji.
Ne zna otac, ni braća – njih sedmorica,
Dve mlade sestre, ni majka starica.
Kakav sam i ko.
Ni sam ne znam zašto je tako.

BLAGOSLOVI ME...

Na put polazim, a biće dug.
Bogatstvo ne tražim, sebi sam sve.
Bogat sam... Leda, glava, ruku par –
Zar nije to imanje, kapital?

Blagoslov me, majko, blagoslov,
Blagoslov me, oče, blagoslov.

Dve duge noge – štapići.
Mislim, valjaće u tudini.
Mislim, zatrebaće – za stiči
ili, ako ustreba, uteći.

Blagoslov me, majko, blagoslov,
Blagoslov me, oče, blagoslov.

Telo imam, rukama da mašem.
Ruke imam, pesnice da stežem.
Živu glavu da sačuvam,
Da se podlac raduje ne dam.

Blagoslov me, majko, blagoslov,
Blagoslov me oče, blagoslov.

Neću puzati, ne dopušta glava.
Neću glavu vešati, to neće duša.
Kad ništa nemam – duša mi je ostala.
Bože moj, vide li bogatstva?

Blagoslov me, majko, blagoslov,
Blagoslov me, oče, blagoslov.

Jurij Samendar

SMETOVI U PROLEĆE

Plavi se
prolećno sunce, kao ulje,
ali
pod njim
još se ne predaju smetovi,
oni, nakostrešeni,
još uvek surovci,
kao uporne
divlje svinje.

ŽDREBE

Čvrste bedra, tanke noge,
kao od svetla tvoreni,
od jutarnje vlage
u poljima rođeni.

Jednomesečno ždrebe sa majkom
svakog dana u polje izlazi –
čas zastaje savladano umorom,
čas se živahno mazi.

Uz majku ide, da pomogne
malo tereta bi da preuzme,
sve to oseća majka
i vuča je tada – laka.

Venjamin Timakov

DANI SEPTEMBRA...

Dani septembra
kao mlade indijanke
 prolazili su redom, pravo i mirno,
sa crvenim čupovima na glavi,
ne prosuviš ni kapi prozračne
kristalne jeseni.
Ali najednom se u svetu
nešto spotaklo.
Poslednji čup
sa glave poslednjeg septembarskog dana
prolazeći
pao je i razbio se,
na razbijene, razbacane crepiće
padaju hladne kapi.
Svet je prazan.
Nikoga.

Genadij Jumart

NEBESKI CVETIĆ

(Uz sliku »Beli cvetić« V. Jakovljeva)

Da li nesreća svom težinom pada na glave,
Dolaze li dani nesreće koji dave –

Spasavam se bežeći, pored tvog lica,

Dar trpljenja daješ duši bez oslonca.

Svu patnju, svu tugu sveta

Primio si na sebe i ovog leta.

Kao znak velike svetlosti sijaš,

Beo u sjaju prve ljubavi blistaš.

• Vladimir Jakovljev (1934.), ruki slikar, najznačajniji predstavnik avangarde u ruskoj likovnoj umetnosti

Aleksej Atil

JUTRO I JA...

Jutro i ja – čovek
rođen hiljadu devet stotina četrdeset i treće,
vidim: u sretanje mi Vladar budućnosti –
sunce – izlazi,
ognjeni mač.
Tako se svakodnevno dešava
jedan od najvećih potresa u istoriji –
čas revolucija,
čas buna...
U jutro je
sunce vrelo,
kao mlada revolucija.

Nikolaj Tavetkelj

JUTARNJI DOGADAJ

Leje belih oblaka su
nemirne –
ostale su takve
posle zalaska
meseca.
U isto vreme
devojčica s mlečno belim licem
provirila je kroz prozor
i iznenadila se.
U njenim okruglim očima
sačuvala su se tamna ostrva,
to su – deca noći.
To ona, pomalo uplašeno,
gledaju u osvetljeni svet.
I odlaže u svet.
Zajedno sa njima
odlomci dečjeg sna,
magla,
materinska toplina.
Dete za njim
pruža ručice
Sto puta, hiljadu – od jutra do noći, od proleća do
jeseni...
Da li je to sreća? Ili muka?
To ti je sudsina, čoveče, s dušom.

Vasilij Endip

ŠEVA

Lupajući krilima, pevajući nadahnuto
Ševa u nebo uzleće
Sve više i više, sve više i više.
Podigla se, dugo na jednom mestu pева: ah, zemlja
ostaje,
ah, ostaje!
Ali nebo zove, zove –
I ono pobeduje strah poletarca.
I udara krilima, leti – sve više i više, sve više i
više.
Kako mu je lepo da leti –
Bezdanost neba da meri!
Pogleda ptica gore – sunce koje je zove vidi.
Pogleda dole, na zemlju –
Nešto mu srce steže...
Ali ne prestaje da se nasladuje svojim drskim
letom!
Peva dok ne izgubi dah,
Leti dok ne padne.
Tada – u zagrljaj zemlji pada... da bi predahnula.
I ponovo – u nebo, gore,
Iz neba – ponovo na zemlju, i ponovo u nebo –
sa zemljom.

Pedar Ejzin

KAP

Kap,
osetivši proleće

otkida se
i pada
zvonko,
i, zamislivi se na tren,
osluškuje svet.

Niko se još
nije probudio.

I ponovo
kaplje.
I ponovo
osluškuje.

GLEDA ZVEZDA

Gleda zvezda,
vidi zvezda,
na ovom svetu
živi jedan glupak.

Gleda mesec,
vidi mesec,
na ovom svetu
živi jedan glupak.

Gleda sunce,
vidi sunce,
na ovom svetu
živi jedan glupak.

Nema uma,
nema snage,
a živi ipak
taj glupak.

Nema lep lik,
nema ni odeću,
a živi ipak
taj glupak.

Nema slavno ime,
nema ni dobar glas,
a živi ipak
taj glupak.

Vidi zvezda,
vidi mesec,
vidi sunce,
ko je on?

Taj glupak –
to sam ja.

BIVA VREME

Biva takvo vreme –
Umorno, monotono.
Sipi retka kiša...
A postelja još nije spremljena.

Kao da se negde malo opila,
Žurba, budenje sveta.
Ne osećaš vreme
ni briga svojih breme.

Zamagljenim očima
Gledaš u vrt
I o nečem nemo razgovaraš
Sa pokislim listovima.

Žena tvoja i dete
Tiho te pozivaju,
Ti, kao u kajanju,
Odgovaraš: »Dobro, dobro, mama...«

Jurij Ajdaš

DEVOJAČKO POSELO 1946. GODINE

Lagano se nadvija zavesa noći,
Stidljivo svetluca prva zvezda.
Zamiru šumovi dnevne žurbe,
Ali zemlja se još nije ohladila.

Vrđova šuma – tamna gromada...
Ponekad zalaju psi...
Snena, umorna okolina
Uzdiše jedva, ali duboko.

A najednom... napred se nešto zabelelo...
To je – u nizu – bela mrlja marama...
Drnda balalajka – na igru poziva.
Devojke plaču nečujno...

Vitalij Jumart

DEVOJAČKA PESMA

Možda sam od durđevka pobledela,
Nikada nisam bila toliko bleda.
Kad sam u šumi brašla cveće,
Obrazi mi nisu dotakli cvetić drugi.

Možda me je durđevak uzbudio,
Durđevak – taj zavodnik tajni.
Njegov laki miris bolje nego drugi
Prodire u dušu – do gđoznice.

Možda mi je durđevak uplašio i rasejao misli,
Kao da su tude – ni jednu ne prepoznajem.
Da, on je za one koje nemaju dragana,
On – durđevak – čarobnjak je tili.

Boris Čindikov

BILO BI DOBRO

Bilo bi dobro
kad bi pred budenje
prvo
malo vejao sneg:
kasnije, zaledila bi se malo
sunčeva noge, to jest zrak;
a u ponoć,
kad se kombajner Kuzma
spusti do reke,
zaronio bi on u srušen bunar
odnoseći sa sobom
prosek tog bunara
na onaj svet,
koji je bio pod vodom;
ponavljam, bilo bi lepo
kad bi u ponoć
grane i korenji ogromnog hrasta
načinili ugovor o sjedinjenju
zemlje i neba;
pa – kad bi se sve to desilo,
moglo bi se i buditi,
i čak
poći u svet, i čak
sakriviš pod pazuhu šačicu sveta,
uzetu iz kosmosa,
uopšte, možda,
otići daleko
odavde.

Izbor: Genadij Ajgl

Prevod: Aleksandar Bađnjarević